

Raads Voorstel

Gemeente Brummen

Ons kenmerk : Z104682/D466712
Programma(s) : Fysieke leefomgeving
Onderwerp : Wensen en bedenkingen Bestuursovereenkomst en Werkafspraken AZC Michaelshoeve

AAN DE GEMEENTERAAD

Brummen, 19 augustus 2025

Wij stellen voor te besluiten om:

1. Eventuele wensen en bedenkingen over de conceptbestuursovereenkomst en werkafspraken voor de opvanglocatie op de Michaelshoeve in Brummen, zoals opgenomen in bijlage 1 ter kennis te brengen van het college.

Inleiding

Op 28 januari 2025 hebben wij in ons besluit met kenmerk D451730 het volgende besloten:

- 1 *Zorg te dragen voor de mogelijkheid voor COA om op het landgoed de Michaelshoeve gelegen aan de Zutphensestraat 175 in Brummen een asielopvanglocatie voor maximaal 350 asielzoekers te realiseren, die onderdeel uitmaakt van de vaste opvanginfrastructuur. Dit onder voorbehoud van een wederzijds akkoord over een Bestuursovereenkomst en Werkafspraken.*
- 2 *In beginsel mee te werken aan de benodigde ruimtelijke procedures om ter plaatse asielopvang mogelijk te maken.*
- 3 *De communicatie over dit besluit en de vervolgstappen uit te laten voeren volgens bijgaand communicatieplan.*

Een vervolg op dit besluit is dat de bestuursovereenkomst en werkafspraken met COA moeten worden opgesteld en aangegaan. De raad krijgt de gelegenheid om zijn wensen en bedenkingen op deze bestuursovereenkomst en werkafspraken kenbaar te maken voordat wij besluiten tot het aangaan van deze overeenkomst.

Bureau Beke heeft afgelopen voorjaar een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar de risico's voor veiligheid en leefbaarheid bij de komst van deze asielopvanglocatie. Naar aanleiding van een bespreking in het forum van 6 februari 2025 is afgesproken om Bureau Beke een grote groep inwoners hier actief voor te laten benaderen. In het onderzoek van Bureau Beke zijn omwonenden van de Michaelshoeve, overige inwoners van Brummen, ondernemers, de naastgelegen school de Lans en ketenpartners betrokken. De resultaten uit de rapportage van Bureau Beke [D466714] zijn verwerkt in deze concept bestuursovereenkomst en werkafspraken.

Beoogd effect

De raad in gelegenheid stellen om wensen en bedenkingen over de bestuursovereenkomst en werkafspraken ter kennis te brengen van het college.

Argumenten

- 1.1 *Een bestuursovereenkomst en werkafspraken zijn een noodzakelijke volgende stap voor de totstandkoming van een asielopvanglocatie op de Michaelshoeve*

Het besluit van 28 januari 2025 om zorg te dragen voor de mogelijkheid voor COA om op de Michaelshoeve een asielopvanglocatie te realiseren, is genomen onder het voorbehoud van een bestuursovereenkomst en werkafspraken. Met een wederzijds akkoord over een bestuursovereenkomst en werkafspraken vervalt dit voorbehoud en treedt het genoemde besluit van 28 januari 2025 definitief in werking.

1.2 / 2.1 Het college wil de raad in gelegenheid stellen om vanuit zijn rol advies te geven inzake de bestuursovereenkomst en werkafspraken

De raad is vanaf het begin in februari 2024 meegenomen in de plannen voor het azc op de Michaelshoeve. Eerder is aangegeven dat het college de raad de gelegenheid geeft om wensen en bedenkingen te geven op het concept bestuursovereenkomst en werkafspraken. Met het uiten van wensen en bedenkingen, geeft de raad zijn mening binnen de kaders van zijn rol.

Het aangaan van de bestuursovereenkomst is een bevoegdheid van het college. In artikel 169 lid 4 van de Gemeentewet (met verwijzing naar art. 160, eerste lid) is bepaald dat het college de raad moet betrekken bij besluiten met ingrijpende gevolgen voor de gemeente. In de regel gaat het hierbij om besluiten die maken dat er belangrijke bestuurlijke of financiële verplichtingen ontstaan. Het aangaan van een bestuursovereenkomst met COA voor een asielopvanglocatie is een privaatrechtelijke rechtshandeling met mogelijk ingrijpende gevolgen voor de gemeente, bijvoorbeeld op sociaal, economisch en organisatorisch vlak.

1.3 In de bestuursovereenkomst en werkafspraken zijn de uitkomsten van de risicoanalyse van Bureau Beke meegenomen

Bureau Beke heeft een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd waarbij omwonenden van de Michaelshoeve, overige inwoners van Brummen, ondernemers, de naastgelegen school de Lans en ketenpartners zijn betrokken. De risico's met weging 1 en daarbij voorgestelde maatregelen uit het onderzoek zijn vertaald naar afspraken in de bestuursovereenkomst en werkafspraken. Het gaat daarbij om aannemelijke en urgente risico's die vóór de opening van de opvang door middel van maatregelen beheerst moeten worden. Risico's met een lagere prioriteit worden, in overleg met betrokkenen, meegenomen in het nog op te stellen beheerplan.

1.4 In deze bestuursovereenkomst wordt duidelijkheid gegeven over de duur van de opvang, de locatie en het aantal asielzoekers dat op de locatie verblijft

In de bestuursovereenkomst is vastgelegd dat er maximaal 350 asielzoekers mogen verblijven op de opvanglocatie gedurende een periode van 30 jaar. Ook is vastgelegd dat dit geen alleenstaande minderjarige vreemdelingen mogen zijn (AMV-ers); van deze afspraak kunnen partijen alleen met wederzijdse instemming afwijken.

1.5 In de bestuursovereenkomst is vastgelegd dat de gemeente onder bepaalde voorwaarden de gelegenheid heeft om de overeenkomst te beëindigen

In artikel 7 van de bestuursovereenkomst wordt omschreven dat de gemeente in specifieke situaties de mogelijkheid heeft om de overeenkomst op te zeggen.

1.6 De financiële consequenties voor de gemeente zijn afdoende afgedekt

De kosten voor ambtelijk inzet en andere zaken tijdens de exploitatie-fase worden vergoed conform het Faciliteitenbesluit of de regeling die hiervoor in de plaats komt, of andere regelingen. Uitgangspunt voor partijen is het beginsel uit geldend beleid en wet- en regelgeving dat de komst van de opvanglocatie geen financieel voordeel hoeft op te leveren, maar ook niet nadelig mag zijn.

De gemeente begroot jaarlijks de kosten voor de benodigde ambtelijke inzet. Wanneer uit nacalculatie blijkt dat deze kosten de reguliere uitkering uit dergelijke regelingen in enig jaar overschrijden, vraagt de gemeente conform de geldende regelingen een aanvulling aan bij het Rijk. De eerste vijf jaar zijn de kosten voor ambtelijke inzet tot een bedrag van €600.000 gegarandeerd door het rijk. Voor overschrijdingen die deze garantie te boven gaan, spannen partijen zich in om samen met het ministerie een oplossing te vinden.

Inzake de dekking van niet te voorziene, en acute kosten -die toewijsbaar samenhangen met de opvanglocatie- voor bijvoorbeeld jeugdhulp, en die niet (geheel) worden gedekt vanuit reguliere regelingen zoals bijvoorbeeld het Faciliteitenbesluit, zorgen partijen voor een passende regeling vanuit het ministerie.

Gemeente en COA evalueren met regelmaat de door de gemeente gemaakte kosten. Na vijf jaar evalueren partijen hoe de kosten en opbrengsten voor de gemeente die samenhangen met de asielopvanglocatie zich ontwikkelen. Indien de kosten de opbrengsten structureel overtreffen, hebben de partijen een inspanningsverplichting om gezamenlijk een dekkende reguliere uitkering te bewerkstelligen

vanuit het Faciliteitenbesluit, om recht te doen aan het uitgangspunt dat de komst van de opvanglocatie niet financieel nadelig mag zijn voor de gemeente.

1.7 De concept-bestuursovereenkomst is het resultaat van de besprekingen tussen Gemeente en COA tot heden

De gemeente heeft intensieve gesprekken gevoerd met COA. Het resultaat is deze bestuursovereenkomst met werkafspraken. Het biedt een goede basis om de raad te vragen om wensen en bedenkingen naar voren te brengen. Aangezien het een concept is, geeft het aan het college ook de ruimte om wensen en bedenkingen van de raad te adresseren waarna de definitieve overeenkomst kan worden opgesteld en ter besluitvorming kan worden aangeboden aan het college en COA.

Kanttekeningen

1.1 Het gesprek met de raad over wensen en bedenkingen kan nieuwe inzichten opleveren waardoor teksten moeten worden aangepast.

Het college weegt de wensen en bedenkingen van de raad af. Op basis van de uitkomst van deze afweging voert het college het gesprek met COA over eventuele aanpassingen aan de bestuursovereenkomst en werkafspraken.

1.2 Over de financiële paragraaf van de Bestuursovereenkomst, artikel 6, is nog geen definitief akkoord met COA mogelijk, omdat over een aantal zaken nog overeenstemming met het rijk moet worden gevonden

Recent is het Faciliteitenbesluit asielopvang stopgezet. Hiervoor komt een nieuwe regeling in de plaats waarvan het rijk nog enkele essentiële details moeten uitwerken. Dit maakt dat zowel COA als de gemeente nog geen zekerheid hebben over de wijze waarop uitkeringen zullen plaatsvinden en wij eventuele aanvullingen kunnen aanvragen. De Gemeente Brummen stelt zich op het standpunt dat de financiële risico's voor onze gemeente voldoende moeten zijn afgedekt voordat wij een Bestuursovereenkomst aangaan. In de voorliggende tekst is verwoord hoe COA en de gemeente deze risico's kunnen afdekken; daarvoor is op een aantal punten wel medewerking van het rijk nodig. Hierover vinden in de komende weken nadere gesprekken met COA en het rijk plaats.

Met COA is afgesproken dat er voordat besluitvorming in de raad over wensen en bedenkingen plaatsvindt op 18 september 2025, passende afspraken met het rijk zijn gemaakt.

Burgerparticipatie

Bureau Beke heeft een onafhankelijk onderzoek uit naar veiligheid en leefbaarheid waarbij omwonenden en andere inwoners, ondernemers en de naastgelegen school de Lans en ketenpartners zijn betrokken. De resultaten zijn verwerkt in de concept-bestuursovereenkomst en werkafspraken

Advies adviesorganen

n.v.t.

Communicatie

De uitkomst van de besluitvorming over wensen en bedenkingen wordt gecommuniceerd in een persbericht namens de raad, berichtgeving via GemeenteThuis, en sociale media van de gemeente. Dit alles in aanvulling op de reguliere communicatie via de reguliere kanalen van het college (zoals bijvoorbeeld de centrale webpagina www.brummen.nl/opvang).

Financiële toelichting

Uitgangspunt voor de gemeente Brummen is dat de komst van de opvanglocatie geen financieel voordeel hoeft op te leveren, maar ook niet nadelig mag zijn. Recent is het faciliteitenbesluit asielopvang stopgezet. Hiervoor komt een nieuwe regeling in de plaats waarvan nog enkele essentiële details moeten worden uitgewerkt. Dit maakt dat zowel COA als de gemeente nog geen zekerheid over de wijze waarop uitkeringen zullen plaatsvinden en eventuele aanvullingen hierover kunnen worden aange-

vraagd. De gemeente Brummen stelt zich op het standpunt dat er zonder garanties geen ondertekening van de bestuursovereenkomst zal plaatsvinden. Wij gaan in het voorliggende concept uit van dit standpunt.

Met het COA is afgesproken dat er voor besluitvorming in de raad over wensen en bedenkingen op 18 september een passende oplossing wordt gevonden voor deze garantie.

Juridische grondslag

- artikel 169 vierde lid van de Gemeentewet
- artikel 160, eerste lid

Inkoop en aanbesteding

n.v.t.

Uitvoering

Het college weegt eventuele wensen en bedenkingen van de raad af bij het definitief maken van de Bestuursovereenkomst en Werkafspraken. Het college neemt binnen zijn reguliere bevoegdheden een afzonderlijk besluit over het aangaan van de definitieve Bestuursovereenkomst en Werkafspraken en informeert de raad over de wijze waarop de wensen en bedenkingen zijn verwerkt in de definitieve teksten.

Stukken behorende bij besluitvorming:

1. Concept Bestuursovereenkomst en Werkafspraken [D466710]
2. Rapport Risicoanalyse Bureau Beke [D466714]
3. Raadsbesluit Wensen en bedenkingen Bestuursovereenkomst en Werkafspraken AZC Michaelshoeve [D466925]

Burgemeester en wethouders van Brummen,

H. Matser
secretaris

G.J.M. van Rumund
burgemeester (wnd.)